

Navigating Mis- and
Disinformation at an Older Age

MEDIALUKUTAITOA SOSIAALISESSA MEDIASSA

Kohti sujuvampaa ja turvallisempaa tiedonjakoa

Nordplus

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Sosiaalisen median luonne

- Yhteisöllinen media, jossa kuka tahansa voi tuottaa ja jakaa sisältöä.
- Tietoa, mielipiteitä ja mainontaa voi olla vaikea erottaa toisistaan.
- Käyttäjiltä tarvitaan kykyä ymmärtää, arvioida ja tuottaa sisältöjä vastuullisesti.
- Jokainen käyttäjä vaikuttaa siihen, millaista tietoa leviää.

Kiinnitä huomiota näihin

Tiedon luotettavuus

- Tunnista, kuka sisällön on tehnyt ja miksi.
- Vertaile useita lähteitä.

Algoritmit ja näkyvyys

- Oma toimintasi vaikuttaa siihen, mitä sinulle tarjotaan.
- Mitä enemmän seuraat tietyn tyyppistä sisältöä, sitä enemmän näet samaa jatkossakin.

Mainonta ja vaikuttaminen

- Opi erottamaan mainos, mielipide ja fakta.
- Kuka hyötyy siitä, että uskon tämän?

Turvallisuuden ja yksityisyyden hallinta

- Harkitse, mitä tietoja jaat itsestäsi.
- Kysy lupa, jos julkaiset kuvia muista.
- Opi tunnistamaan valeprofiilit, huijausviestit ja epäasialliset sisällöt.
- Asetukset kuntoon: kenelle julkaisusi näkyvät, kuka voi ottaa yhteyttä?
- Kaksivaiheinen tunnistautuminen antaa lisäturvaa.

Vuorovaikutus ja vastuullisuus

- Somessa tieto leviää nopeasti – tarkista ja harkitse, ennen kuin jaat.
- Eriävät mielipiteet kuuluvat someen, mutta väittelyt harvoin johtavat mihinkään.
- Trollien tarkoitus on provosoida ja lietsoa riitoja – älä lähde mukaan.
- Empatia, rakentava keskustelu ja muiden yksityisyyden kunnioittaminen ovat osa mediataitoja.

